

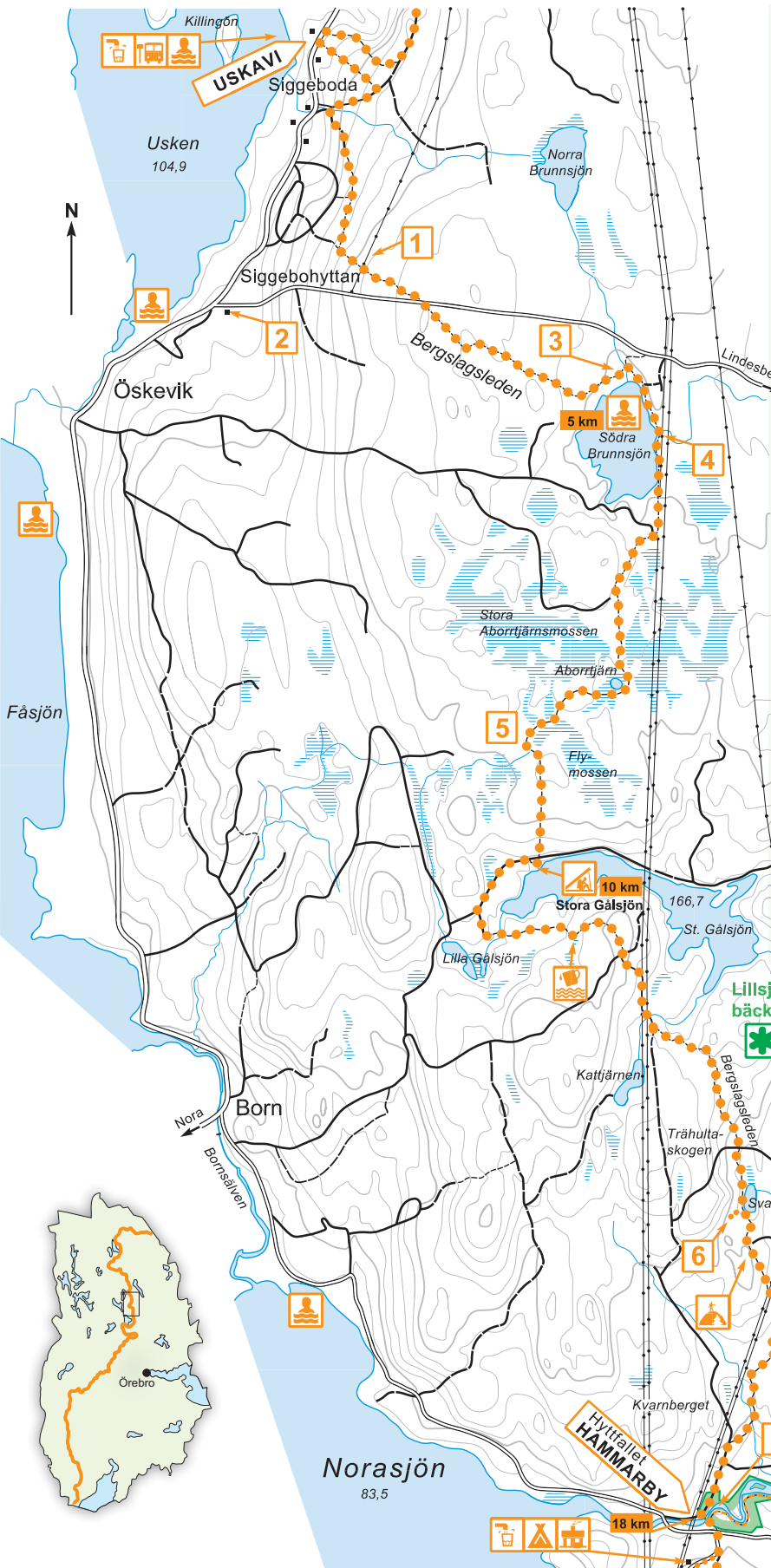

Bergslagsleden

Uskavi – Hammarby 18 km

ETAPP

5

Etappmål Uskavigården

Uskavigården ligger vid sjön Usken intill vägen Fanthyttan-Öskevik-Nora. Gården drivs gemensamt av flera missionskyrkor. Uskavigården är öppen dagligen under sommarsäsongen. Logi erbjuds i vandrathem och stugor. Vid Uskavi finns också campingplats, café, badplats, bastu, kanotuthyrning och kiosk. Färskvatten vid anläggningen. Från Uskavi utgår en rundslinga på 12 km. Se www.bergslagsleden.se

Upplysningar och bokningar, telefon 0587-330025, www.uskavi.se.

Etappmål Hammarby

Hammarby ligger vackert beläget vid Järleåns naturreservat. En rastplats finns 50 m efter dammbordet på älvens södra sida in mot naturreservatet. Övernattningsmöjligheter erbjuds i Hammarby bygdegård 500 m söder om etappmålet längs Bergslagsleden. Vid bygdegården finns utomhuskran för påfyllning av färskvatten. Tältmöjligheter. Upplysningar och bokningar 0587-921 27, www.hammarbybygdegard.se.

Rastplats St Gålsjön

Rastplats med vindsydd, eldstad, och toalett finns vid norra stranden av Storsjön. Vattnet i Storsjön är så rent att det efter kokning kan användas för matlagning. För att underlätta för skötsel föreningen värdar vi till dig som vandrar att ta med dina sopor när du lämnar rastplatserna.

Tid för vandring

Vandringstiden är baserad på en genomsnittstid av cirka 2,5 km/timme. Då finns utrymme för rast och vila. Etapp 5 Uskavi – Hammarby cirka 7,5 timmar.

TECKENFÖRKLARING

- Bergslagsleden
- Annan fast markerad led
- Etappmål
- Avstånd från Uskavi
- Rastplats med vindsydd
- Färskvatten
- Utsikt
- Naturreservat

The of Sweden®

www.bergslagsleden.se

Järleån

Sevärdheter i anslutning till leden

1. Kyrkstigarna

Från Hällagruvan, ca 2 km söder om Uskavi, och ända fram till Södra Brunnsjön följer leden gamla kyrkstigar. Dessa stigar har i århundraden nöts av bönder och bergsmän från Siggebohyttan och Öskevik när de färdats till sin sockenkyrka i Lindesberg. Innan Bergslagsleden iordningställdes var stigarna till största delen igenväxta, eftersom de under 1900-talet ersatts av ett modernt vägnät.

2. Siggebohyttan

Den gamla bergsmansgården i Siggebohyttan ägs av Örebro läns museum. För att komma till Siggebohyttan skall man ta av från leden där den korsar landsvägen ca 2,5 km söder om Uskavi och sedan följa landsvägen mot väster ca 1,5 km.

3. Ruinerna vid Södra Brunnsjön

Omedelbart norr om Södra Brunnsjön passerar leden ruinerna av två byggnader. Dessa kan utgöra lämningarna av ett gammalt torp eller en backstuga, men de kan också ha varit byggnader som haft samband med bergshandlingen i trakten. Vid Kopparbäcken, som rinner förbi här, finns lämningarna av en kopparhytta ca 200 m norr om landsvägen.

4. Damm vid Södra Brunnsjön

Söder om badplatsen går leden på en sträcka av 500 meter uppe på en låg vall intill sjön. Denna vall har med största sannolikhet byggts av de bergsmän som haft sina hyttor vid den lilla bäck som rinner från sjön, och som också korsas av leden. Syftet med dammvallen har varit att få möjlighet att dämna upp sjön och därigenom kunna spara vatten till de få dagar under året då hyttorna skulle drivas.

5. Bergtallbestånd

På en 2 km lång sträcka mellan Abborrtjärnen och Storsjön går leden genom ett glest

bestånd av gammal tall som växer på mycket mager mark och inte är mer än 12–15 m högt. I beståndet finns intill leden ett flertal exemplar av den centraleuropeiska arten bergtall som delvis har ett krypande växtsätt.

Enstaka tallar av denna art finns i många bergslagsskogar. Detta beror på att skogsodling genom sådd förekom på bruksskogarna redan för 100 år sedan och att tallfröet då ofta var importerat från Tyskland. Frö från den där växande bergtallen hade där av misstag kommit med bland frö från den vanliga tallen.

6. Stensatt kanal

Från slutningen väster om Bergslagsleden går denna stensatta och mycket välldaga kanal ner mot Svarttjärnen. Det är oklart varför kanalen byggts, när den byggts och av vem. Det har tidigare föreslagits att den skulle ha anlagts för att dränera den högre upp liggande mossen och därmed förenkla utvinningen av mossens myrmalm. Detta förefaller emellertid ej troligt.

Vid stigen från leden upp till kanalen kan man lägga märke till rödjord, det vill säga järnhaltig jord. Redan århundraderna före Kristus förekom i Bergslagen utvinning av järn ut rödjord. Sådant järn utvanns i små enkla blästerugnar i marken. För att få upp temperaturen så att järnet i jorden smälte, användes bläster (blåsbälgar) som drevs av hand- eller fotkraft.

7. Klapperstensvallar Svarttjärn

Vid den punkt söder om Svarttjärn, där leden korsar kraftledningen, går den också över några tydliga klapperstensvallar. Dessa har bildats för omkring 10 000 år sedan av vägskvalpet från ett förstadium till Östersjön, medan landet fortfarande var nedpressat av den bortsmältande inlandsisen. Vallarna här markerar dock inte den högsta kustlinjen, eftersom havet i dessa trakter som mest nått ytterligare 30 m upp på höjderna.

8. Hyttfallet, Hammarby

Etapp 5 slutar vid Hyttfallet, som är det översta fallet i Järleån nedströms Norasjön. Hyttfallet, och de anläggningar som byggts upp kring vattenkraften där, har haft en avgörande betydelse för utvecklingen av järnhandlingen i trakten och i hela Nora bergslag. Redan före år 1544 fanns här en bergsmanshytta. Detta år började den så kallade Kungshammaren att anläggas på befallning av Gustav Vasa. Verksamheten avslutades först år 1923 när det då nyrestaurerade järnbruket lades ned.

Viktigt att veta

- Gör upp eld bara på de iordningställda eldplatserna.
- Förvissa dig alltid om att elden är släckt innan du går vidare.
- Avstå helt från att göra upp eld under sommarens torrperioder då brandfaran är stor.
- Bryt inte grenar och ris av levande träd.
- Du får tälta efter leden, men gör det helst intill rastplatserna och inte mer än en natt på samma plats.
- Gå inte vid sidan av leden där den går nära bebyggelse, genom odlade marker eller över skogsplanteringar.
- Skräpa inte ned i naturen.
- Om du har hund med, tänk på att du alltid måste hålla den kopplad i skog och mark tiden 1/3–20/8.
- För att undvika att störa älgjakten bör du inte använda leden under den mest intensiva jaktperioden, andra måndagen i oktober till början av november.

Fakta om Bergslagsleden

Bergslagsleden är en 28 mil lång vandringsled genom hela Örebro län. Den är uppdelad i 17 etapper. Region Örebro län är huvudman för leden. Bergslagsleden markeras med orange färg på träd eller stolpar. Vid vägskäl och stigförgreningar används hänvisningspilar med Bergslagsledens symbol.

Bussförbindelser

Uskavi nås vissa veckodagar med reguljär bussförbindelse med Nora. Fanthyttan 2 km från Uskavi ligger längs den mer trafikerade linjen Lindesberg – Kopparberg. För buss-

förbindelser i övrigt se www.lanstrafiken.se. Under ”sök resa” och ”detaljerad resa” finns alla hållplatser angivna. Trafikupplysningen 0771-22 40 00. Turistbyrå i Lindesberg ger information om taxiförbindelser.

För mer information

Nora turistbyrå, 0587-811 20, Lindesberg
Turistbyrå, 0581-811 70. www.bergslagen.se
(Göra/aktiviteter)
Information naturreservat:
www.lansstyrelsen.se/orebro/naturreservat

Friluftslivets webbsida

På www.bergslagsleden.se finner du all information du behöver inför din vandring på leden. Boende, transporter, utrustning, etappblad, aktiviteter och sevärdheter. På webben finner du även en interaktiv webbkarta.

På www.regionorebrolan.se/turism-friluftsliv hittar du samlad information om friluftslivet i Örebroregionen. Här finns att läsa om Bergslagsleden, kanotleder, friluftsgårdar m.m.